

Blandinger.

Den gule Kløver.

Under dette Navn dyrkes i nyere Tider en Kløverart, der er bekendt under Navn af Humleklover — *Medicago lupulina* L. — og vistnok voxer vildt paa de fleste Græsgange i Tydssland. Engländerne synes først at have dyrket den. Herr v. Pengerke har givet en meget anbefalende Beskrivelse derover i første Aargang af allgem. Zeitschrift für Land- und Hauswirthschaft und die einschlagenden Gewerbe, herausg. von E. von Ladiges.

Denne Kløver passer der, hvor den røde Kløver er usikker og hvor den hvide ikke vil vore. Dvæget æder den meget gjerne. Om Foraaret giver den et tidligt Grønsoder, er haardførere imod Frost og vedholdende Tørke, end den røde og den hvide Kløver. Man skal kunne dyrke den paa de goldeste Bakker.

Den gule Kløver dyrkes meget i Holsteen og Mecklenborg. Af mangeaarig Erfaring bemærker den fyrstelig Lippeste Domainestyre H. v. Kampf i Borntrupp, at man der naaer ligesaavidt med 1 Morgen gul Kløver, som med 2 Morgen hvid.

Amtsassessor Ziegler i Peine roser den som Slaakløver der, hvor den røde ikke vil frem.

H. Löwel i Lewest ved Hannover dyrkede den gule Kløver paa en Jordbund, der mere bestod af Kiefelsjord end Leer, med et uigjennemtrængeligt Underlag,

og havde en meget god Høst, medens samme Aar en Deel af hans røde Kløver og hans Lucerne gif bort om Vinteren.

I Holsteen saaes denne Kløver meest i Baarsæden. For Löwel er den lykkes godt i Her og Sommeraps; v. Kampf fandt, at den saaedes fordeeltigt og sikkest i Rugen, strax efter Vinterens Dphor.

I Mecklenborg regnes, som ved rød Kløver, 3—4 Pund Frø paa 60 Kvadratoeder.

Det største Fortrin, denne Kløverart har, er, at dens Vegetation begynder meget tidligt, og derhos vedbliver indtil Frosten og Sneen indtræder; v. Kampf bemærker, at man endogsaa finder den gule Kløver paa Bjergskrenter i milde Vintre, medens den hvide Kløver er visnet der.

Allerede ved Enden af Mai og ofte endnu tidligere blomstrer den. Den blomstrer langsomt, og bestandig, selv om den har sat Frø, og henvisner ikke, som den røde Kløver, naar den har modent Frø.

Grønsodring med gul Kløver for Malkesøer har givet et meget bedre Resultat, end med rød Kløver. Det meget Sukkerstof samt Blomsternes gule Farve give Mælken og Smørret en høist behagelig, sød, nødsagtig Smag og en høiguul Farve.

Benyttet til Hø holder den gule Kløver rigtignok ikke ud med den røde. Naar den trives meget godt, er Forholdet som 3 til 4. I Flotbeck bar den i fugtig, kun lidet sandet, gravet Jord paa 248 Kvadratsfod 26 Ctr.; eller paa Morgenens 2,634 Pund. Det

er en herlig Plante til Græsning, opblæser ikke og holder selv paa daarlig Jord længere ud, end den røde og hvide Klover. Desuden bærer den meget Frø.

At gjøre Hø mere nærende og beskytte det imod Bedærvelse*).

Det er feilagtigt at troe, at det Hø, som er indhøstet saa tørt, at det springer itu for den mindste Modstand, er det bedste for Hornkvæget, da tværtimod Erfaringen paa det tydeligste viser, at de paa denne Maade ganske udtørrede Foderurter hverken ere nærende eller behagelige for Kvæget, hvorimod det Foder, som er bragt noget fugtigt i Huus og i Læden og har undergaaet en vis Gjæring, baade er meget afholdt og yderst nærende for Kvæget. Dette forklares ogsaa meget let deraf, at de ædleste, flygtige og meest krydrede Bestanddele af Blomsterne, Bladene og Stængelen ere blevne udtrukne og forflygtigede ved en for lang Indvirkning af de hede Solstraaler paa det afslaaede Græs, og at de saaledes ere blevne berøvede al Bellugt og alle nærende Kryderier**). Derfor maa

*) Landwirthschaftliche Zeitung für Kurhessen.

***) Som en mere physiologisk grundet Forklaring ville vi opstille følgende: Ved Plantens Adskillelse fra Roden bliver som bekjendt Vegetationsprocessen ikke ophævet, saalæn-

man fjøre Hø saa fugtigt ind, og sætte det sammen i fritstaaende Stakke, at det ved en Slags Gjæring kan naae en større Næringskraft, ligesom Melet, der ved den sure Gjæring forvandles til Brød. Herved maa man gaae frem med den største Forsigtighed efter følgende Forfrifter: Man maa give disse Høstakke en rund Form og bedække Bunden med Riisqviste, for at Jordens Fugtighed kan holdes borte fra Høet, og dette kan faae frit Lufttræk for den Dunst- eller Luftcanal, som nedenfor skal beskrives. Denne Luftcanal, som bestaaer af 4 til 6 Fod lange, sammenslaaede Bræder, der ere 1 Fod brede ved den øverste Aabning, men kun 9 Tommer ved den nederste, anbringer man i Midten af den runde Flade paa Riislaget. Paa Midten af de 2 ydre hinanden modsatte Sider af

ge Gasterne ikke ved Fordunstning ere fortaattede. Steer dette (nemlig Ufhugningen) henimod Modningstiden, saa næres Frøene endnu paa Stangelens og Bladenes Bekostning, som det f. Ex. er Tilfældet med det før den fuldkomne Modenhed afmeiede Korn. Ved de fuldkomment umodne Planter, som de ere paa Engene ved Slaaetiden, har Ernæringen intet Middelpunct, og de bedste Kræfter i de grønne Planter, som nu stilles fra Rødderne og den nærende Muld, blive nu under Tørringen, især hvis denne forsinkes ved fugtigt Veirlig, forsyngtigede ved den fortsatte Vegetation. Ved derimod at knuse Plantedelene, blive disse ligesom uorganiske Legemer, som i mange Henseender forholde sig indifferente til Atmosphæren og ei afgive deres vandholdige Bestanddele til den, hvorimod de beholde deres fulde Næringskraft.

Luftrørets nederste Ende bliver der anbragt 2 Jern-
 kroge, som ere krummede nedad, og midt igjennem
 den øverste Deel af Trækkanalen nedstuffedet en Træstav,
 saa at den bliver gjort fast i to hinanden modstaaende
 Sidebræder; derpaa støder man en Stang midt ned
 igjennem denne Canal, af den Høide, som man har
 betænkt at give Høstakken, og lægger nu Høet paa
 Riisqvistene rundt omkring det firkantede Rør saa fast
 sammen, som det er muligt. Har nu Høet naaet
 Luftrørets Høide, saa tager man fat i den ovenfor
 nævnte Tværstang og hæver Røret omtrent en 3 til 3½
 Fod høit; naar man da giver slip, gribe Krogene ind
 i de faste Hølag og forhindre Røret fra at synke. Der-
 paa vedbliver man at opdyngge Høet og at trække Ka-
 nalen op, indtil man har naaet den i Midten staaen-
 de Stangs Høide, tager derpaa Røret reent op, og
 tilstopper nu den af de 4 Høvægge kunstigt dannede
 Luftgang oventil med Hø, for at forhindre Regnen
 fra at falde derned i.

Allerede efter nogle Dage maa man da undersøge
 de Uddunstningers Mængde og Styrke, som udvikle sig
 af Luftgangen. Finder man, at Uddunstningen er stærk
 og hastig, saa er det et Beviis paa, at Gjæringen i
 Høstakken gaaer rask for sig, i hvilket Tilfælde man
 maa aabne Canalen ved at borttage det Hø, hvormed
 man har tilstoppet den. Finder man derimod det Mod-
 satte, saa maa man tilslutte Aabningen endnu omhyg-
 geligere end før, for at forhindre Høet fra at udtør-
 res for stærkt.

Ved denne Maade at indhøste Hø paa er Branden og Faren i Nærheden af Baaningshuse i og for sig allerede tilstrækkeligt forhindret. Men vil man ikke anlægge slige Høstakke, enten af Mangel paa Veilighed eller paa Lyst, og maa man derimod føre fugtigt Hø paa den sædvanlige Maade ind i tilsluttede Rum i Kaderne og ofte sætte det sammen lige op under Taget, hvilket forøger Faren for Selvantændelsen formædelt det manglende Rum mellem Taget og Høet til Uddunstningen, saa bære man sig i det mindste ad paa følgende Maade for at forhindre hiin Ulykke. Ovenpaa hvert Hølag skal man stroe noget Salt over hele Fladen, og afverle med saadanne Lag og Paastrøening af Salt i det mindste 3 til 4 Fod høit; efter nogen Tid, omtrent som ovenfor ved Høstakkerne efter et Par Dage, maa man da af og til aabne Tagstenene over Høet, for at de Gjæringsdampe, som udvikle sig for stærkt og rasht kunne undvige. De Omkostninger, man har med Saltets Anskaffelse, ville dobbelt, ja tredobbelst komme igjen baade ved Høets forøgede Næringskraft og ved Forøgelsen og Forbedringen af de af Dvæget frembragte Producter.

Himalaya=Byg.

Krongods=Forpagter Hartleben i Hochstedt har i forrige Aar for første Gang saaet Himalaya=Byg, og saaet et Udbytte af 50 Fald. Kornet giver et godt Meel til Forbaging, og fortrinligt Malt. Planten

tager ikke Skade af Varme eller Frost, og behøver kun 3 Maaneder til fuldkomment at udvikle sig.

(Efter Børsen-Nachrichten der Ostsee).

Til anbefaling for Kommenavl.

(Af et Brev fra en Landsbyhøjskolelærer i Sjælland.)

Et Efteraar saaede jeg i Rugen, i 5 Skpr. Land, hvoraf 2 Skpr. ere Smaastene og Gruus, $\frac{1}{2}$ Skp. Kommen, det næste Aar høstedes Rugen, og i det derpaa følgende Aar toirede jeg mine Kreature paa Kommenageren, og overtoirede den 4 Gange; thi Kommen er meget tidlig grøn om Foraaret, og naar den er afædt, kommer den hurtig frem igjen. Det næste Aar høstede jeg 2 Tdr. Kommen, som jeg solgte for 16 Rbd. pr. Td., og efter at Kommenen var affaaren, græssede jeg mine Kreature paa Ageren. I det paa følgende Aar lyffedes den ikke saa godt, da jeg kun høstede $1\frac{1}{2}$ Td., som jeg solgte til 14 Rbd. Td., og efter at den var affaaren, græssede jeg ligeledes mine Kreature paa Ageren. Da Kommen er den tidligste Føde for Kreaturene, har jeg i Aar af Mangel paa andet Foder maattet overtoire den 2 Gange, først med Kærne og derefter med Faarene, og dog troer jeg, til min største Forundring, endnu at komme til at avle 1 Td.; den er affaaren, men endnu ikke tør. Avler jeg nu i Aar, som jeg haaber, 1 Td. Kommen til 14 Rbd., saa have de 5 Skpr. Land, som er meget maa- delig Jord, og tillige høitliggende, i 3 Aar givet mig

67 Rbd. i reen Fordeel, og er dog ligesuldt benyttet til Græsning. Da jeg nu ved Siden af denne Ager har saaet Kommen i Havren, i et ligesaa stort Areal, og som tegner meget godt, saa agter jeg at optage den første under Ploven. Den sidste Ager har jeg saaet i Rader, en halv Alen mellem hver Rad, og har i Mar overtoiret den 3 Gange; een Gang med mine Køer, og to Gange med mine Faar. At Kommenavlen fortjener mere Dymærksomhed, end hidtil er bleven den viist, er vist. Vil man bruge den til Tøiring, da kan man meget tidlig afbenytte den; vil man bruge den til Frø, kan man, efterat den er affaaren, som skeer i Midten, eller i Slutningen af Julii Maaned, toire paa den. Jeg er af den Mening, at lavtliggende Muldjord er bedst skicket til Kommen. Jeg troer, at man da skulde gjøde til Kartofler, som ved Høyning maa holdes vel rene for Ukrud, og efter Kartofler saae Byg og deri Kommen. Endnu tillader jeg mig at bemærke, at der, hvor jeg har saaet Kommen, har været 4 Halme efter Gjødning, altsaa mager Jord, og af maadelig Bonitet. Efter at den er affaaren, lader man den ligge i smaae Bunker paa Marken indtil den bliver tør; indfalder der et vaadt Mar, kan den ogsaa føres i Huus uden at den er tør; men da maa den aftærskes strax, og paa Loftet uddredes meget tyndt, og daglig omrores et Par Gange. Efter at den er aftærsket, henlægges Stilkene meget tyndt paa nogle Stænger, for at tørres, og naar de ere tørre, tærskes de rene.

Om Dahliernes eller Georginernes riigholdige Farvestof.

(Foredraget i den neberøsterrigste Industrieforenings Forsamling
d. 5te October 1840).

Iblandt de i de tydske Lands- og Forstmænds Forsamling i Brünn stedfundne Forhandlinger vakte et i min Sektions-Afdeling holdet Foredrag af Chemikeren Hr. Heller over det riigholdige Pigment, som findes i Dahliernes Blomsterblade, den meest levende Interesse.

Dr. Heller, som allerede har leveret originale Arbejder af særdeles Bærd over Rhodizon-Syren og over Menneffets og de rød-blodige Dyrs Blod, gjorde den skjønne Opdagelse, at alle Farvestoffer af Plantedele, det være sig Blomst, Frugt eller Rod, kunne ligesom de af Fuglesjædre saaledes fraskilles, at man erholder Farvestoffet fuldkomment isoleret, medens man hidtil endnu ikke kunde fremstaafe det egentlige Farvestof isoleret, hvorfor Anvendelsen af Pigmenter til Farvning kun forblev indskrænket til dem, som ved et Bindemiddel (Base) kunde fæstnes og middelbart overgaae paa det Stof, der skulde farves. Han fandt nu, at den røde Farve i alle Blomster og Planter, ja selve Cochenillens, er ganske den samme, og at ogsaa den blaa Farve i Blomsterne indeholder det samme røde Farvestof, som kun ved Sæftens Alkalitet er farvet blaa, og sølgelig ved en Syre strax igjen kan farves rødt. Kun Indigoen er et egentligt blaat Farvestof. Det indeholder Oxaalstof og adskiller sig fra det røde

Farvestof saavel derved, som ogsaa ved, at det ikke bliver rødt formedelst en Syre.

Efterat nu Farverne af forskjellige Blomster vare blevne udfilte, var det let at bemærke en Forskjel i Dvantage saavel som i Dvantage, og det viste sig, at det carminrøde Farvestof er det egentlige rene røde Farvestof, som ved Alcalier maa blive skøn reen blaat, medens Farvestoffet af mere zinnoberrøde Blomster allerede er blandet med et guult Farvestof, selgelig ved Alcalier ikke bliver blaat, men smudsig guulgrønt, hvorfor ogsaa Cochenillen giver den rene og skønne Farve.

Ved den af Hr. Dr. Heller anvendte Fremgangsmaade viste det sig nu, at iblandt mange undersøgte Blomster indeholde Dahlierne saavel absolut som relativt det meste Farvestof; jo mørkere de ere, desrigere ere de i Farven, og saaledes ere de riigholdigst, hvilke, som Hodge's Jambo, vise en grøn, med de Rhodizonsure Forbindelser analog Metalglands. De tusindfold forskellige Nuancer af Dahlierne fremstaa kun ved denne forskellige Mængde af Farvestof. Jo mindre deraf Blomsten indeholder, desto lysere Violet eller Rosa bliver den; ligesom det, hvad de sribede Blomster angaa, kun af Mangelen paa Respirationskraft i Blomsterbladene opstigende Kar lader sig forklare, hvorfor disse Striber kun sees ligeopstigende og aldrig i skraa Retning.

Da Dyfnderen naturligvis endnu forbeholder sig Hemmeligheden ved denne Farve-udstilling, omend-

skjøndt det er hans ivrigste Dufte, for Fremtiden kun at virke til Almeennytte, saa kan iffun her foreløbigt bemærkes, at Farvestoffets Udbrugning skeer med meget saa Omkostninger, og gaaer saa hurtigt for sig, at Enhver kan i et dertil passende Apparat udvinde Farvestoffet af flere Zentner Blomsterblade i en Tid af 2 Timer. Paa Apparatets Størrelse beroer det, om Farvestoffet kan udvindes af 10 eller 100 Pund i lige Tid. Denne Farvens Udvinning skeer tillige saa fuldstændig, at Blomsterbladene af de mørkeste Dahlier efter samme blive ganske hvide tilbage. Til det i disse smaae Flasker opbevarede Farvestof, der er meget concentreret, ja allerede stivnet, vare 3 Lod Dahlieblade tilstrækkelige, og disse ikke engang af den mørkeste Art, (20 Pund endnu førend den indtraadte Frost afrevne Blomsterblade gave en halv „Eimer“*) flydende Farvestof), saa at Farvestoffet lader sig beregne til den flette Deel af Bladenes Bægt. Antager man nu, at en middelmaadig Dahlieblomst indeholder $\frac{1}{2}$ Lod Blomsterblade (de større veie vel og $\frac{3}{4}$ eller ét heelt Lod) og gjør man det meget maadelige Overflag, at en Dahliestof, som er sig selv overladt, kun bar 50 Blomster aarlig (en Stof, som er under god Cultur bærer vel flere hundrede) og beregnes Stoffenes Afstand fra hinanden paa det rundeligste, nemlig til 3 Fod, altsaa 9 Stofke paa Dvadrakfavnen, saa fremgaaer heraf, at et Terrain af 200 □ Favne er tilstrækkeligt til, at derpaa kan frembringes

*) 1 Eimer = 76 Potter.

henimod 235 Pund reent Farvestof, følgelig det rigeligste Udbytte — ikke at regne Top og Rod — nogen Plante, der dyrkes til Farvemateriale, kunde afgive.

For nærmere at stadfæste dette, vil det være nok at anføre, at det Farvestof, som udvindes af Dahlierne, allerede nu lader sig hensigtsmæssig og fordeelig anvende til Brug i Kjøkkenet, til Sukker-Bagværker, ved Forfærdigelse af kunstige Blomster, til Sminke, til Färvning af Naturpapiir og Læder, m. m. Opfinderen har allerede gjort Forsøg paa at farve Katun- og Silkestoffer dermed, og det lykkedes ham fuldkomment, endog at faae Dahliernes Ild og Glands til at gaae over derpaa. Ogsaa viste det sig, at Farven holdt sig temmelig godt; dog var det endnu ikke lykkedes at give den tilstrækkelig Varighed imod Sollysets Indvirkning; men Dr. Heller haaber dog, snart at kunne forelægge Mønstre af ganske ægtefarvede Prøvestykker, især naar Blomsterbladenes harpiragtige Bestanddele, ligesom Saslorens ved Udvasfning, fuldkomment kunne frastilles.

Ogsaa afdampet lader dette Farvestof sig uforandret opbevare, saaledes som det vedheftede Prøve viser, saa at man ogsaa kan anvende det deels til Lak, naar det blandes med Gummi, deels til Maleri med Vandfarver.

Tillige er dette Farvestof et meget godt Reagens til at prøve Reenheden af Papiir, da det, anbragt paa Papiir, der ikke er ganske befriet fra Kalk, ved Chloralk strax bliver blaåt; ligesom dette Farvestof

ogsaa kan tjene som et virksomt Reagens, ihenseende til Mængden af Kalk i det til Drifke eller til Brug ved en eller anden Haandtering bestemte Band.

Dr. Heller opfordrede Under tegnede til, i et passende Høsteskift at opmuntre til en almindelig Dykning af Georginer. Da imidlertid Culturen af denne Zierplante, hvis nyttige Anvendelse til Dvægfoder saavel som til Salat allerede omhandlede i mine tidligere landøkonomiske Foredrag, er saa let og derfor saa udbredt, at de nye Boeliger for Opsynsmændene ved Jernbanerne alt ere prydede med Georgineslor, og der aldeles ikke kan regnes paa de foranderlige Samlinger, saa vil det her være nok at anbefale Udvalget af de mørkeste Sorter, og jeg vil lade det være mig maagpaaliggende, at der til Foraaret kan fra min Have erholdes et tilstrækkeligt Quantum saavel af disse som af Metalglands-Sorterne, til de billigste Priser, for at alle Indere og Befordrere af denne almecennyttige Cultur kunne forsyne sig dermed.

Joh. Bapt. Rupprecht,

(Eier af den Gumpendorfer Udstillingshave i Wien,
Medlem af det K. K. Landhuusholdningselskab
og af mange inden- og udenlandske lærde
og økonomiske Selskaber).

Som udvalgt Secretair for den 4de Forsamling af
tydske Land- og Forstmand i Brünn.

(Foromhandlede Opdagelse blev meddeelt det Kongl. Landhuusholdnings-Selskab, som derom indhentede en Sagkyndigs Erklæring, hvilken gif ud paa, at de Farvestoffer, der udtrages af Planterne — som bekiendt — ikke ere varige, og at det ikke er sandsynligt, at Georginens Farvestof skulde herfra giere en Undtagelse.)

Fig 13

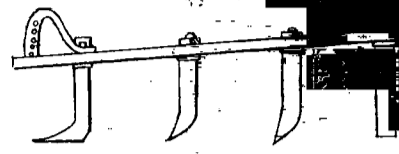


Fig 16

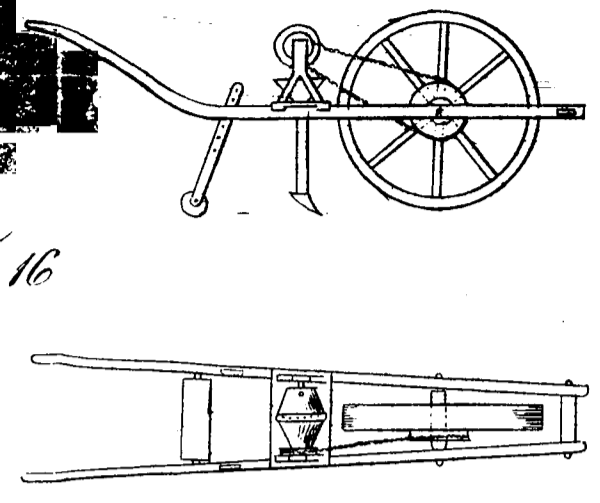


Fig 18

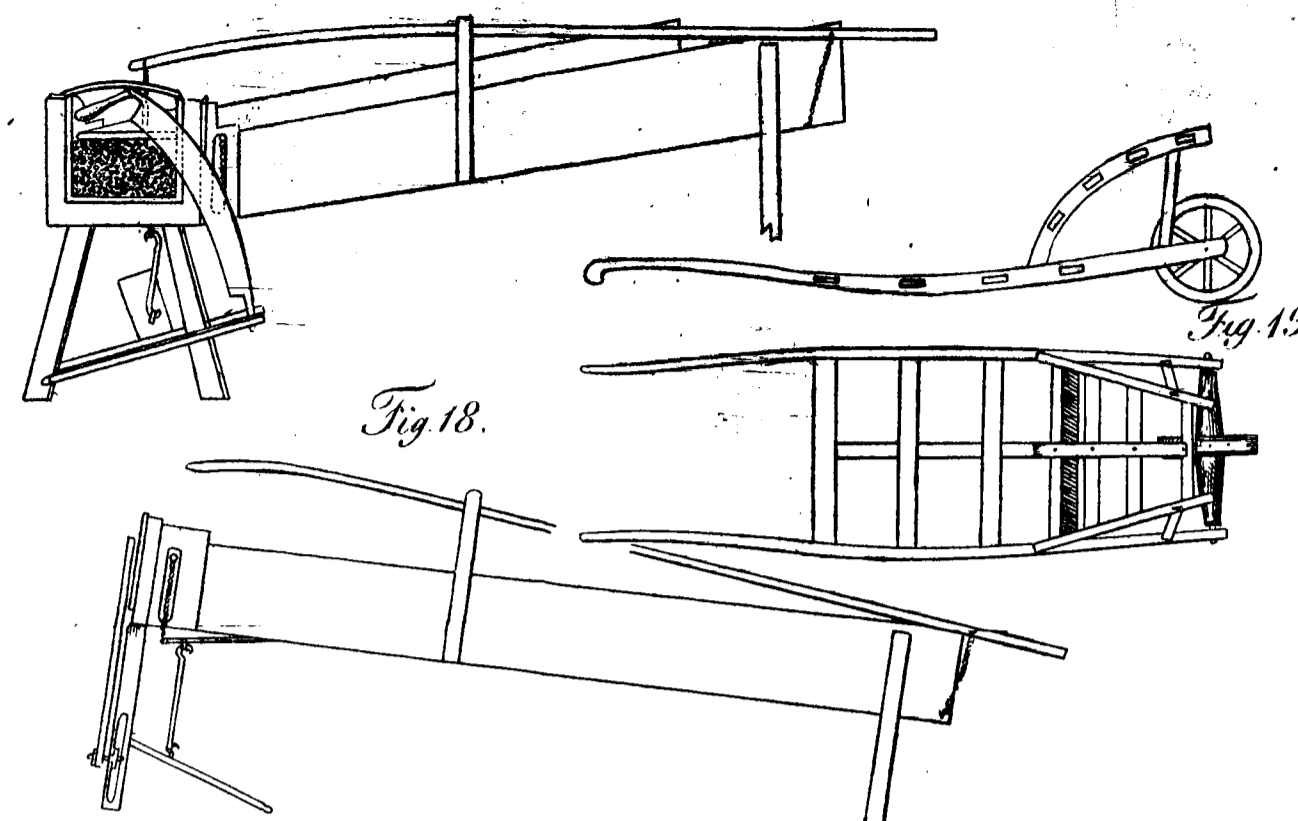


Fig 19

Fig 14

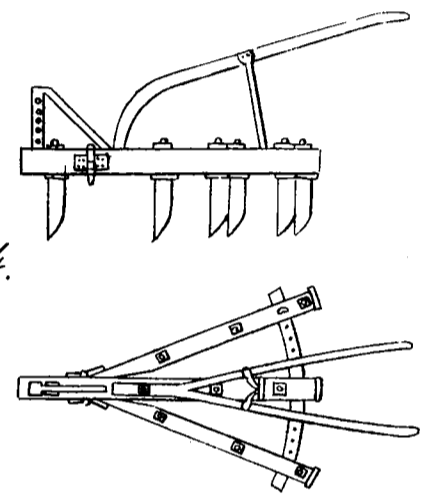


Fig 15

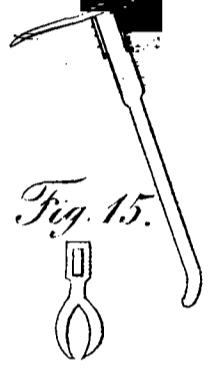


Fig 17

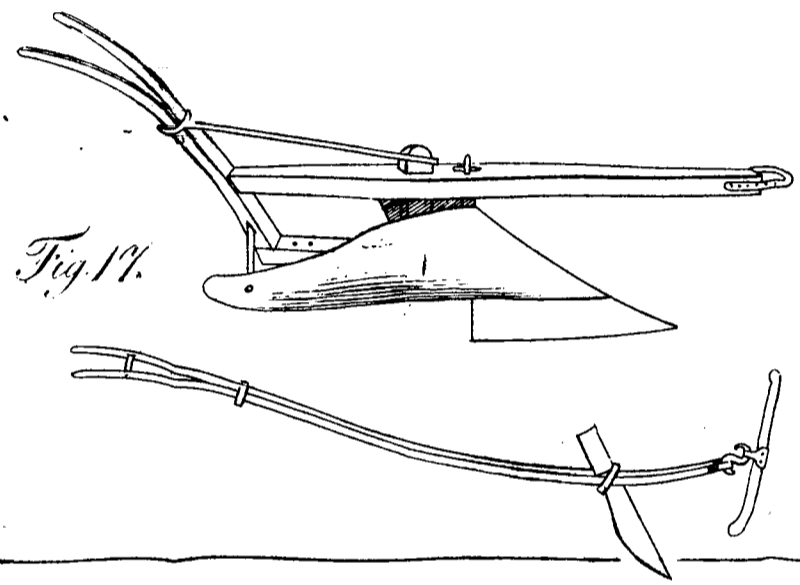


Fig 20

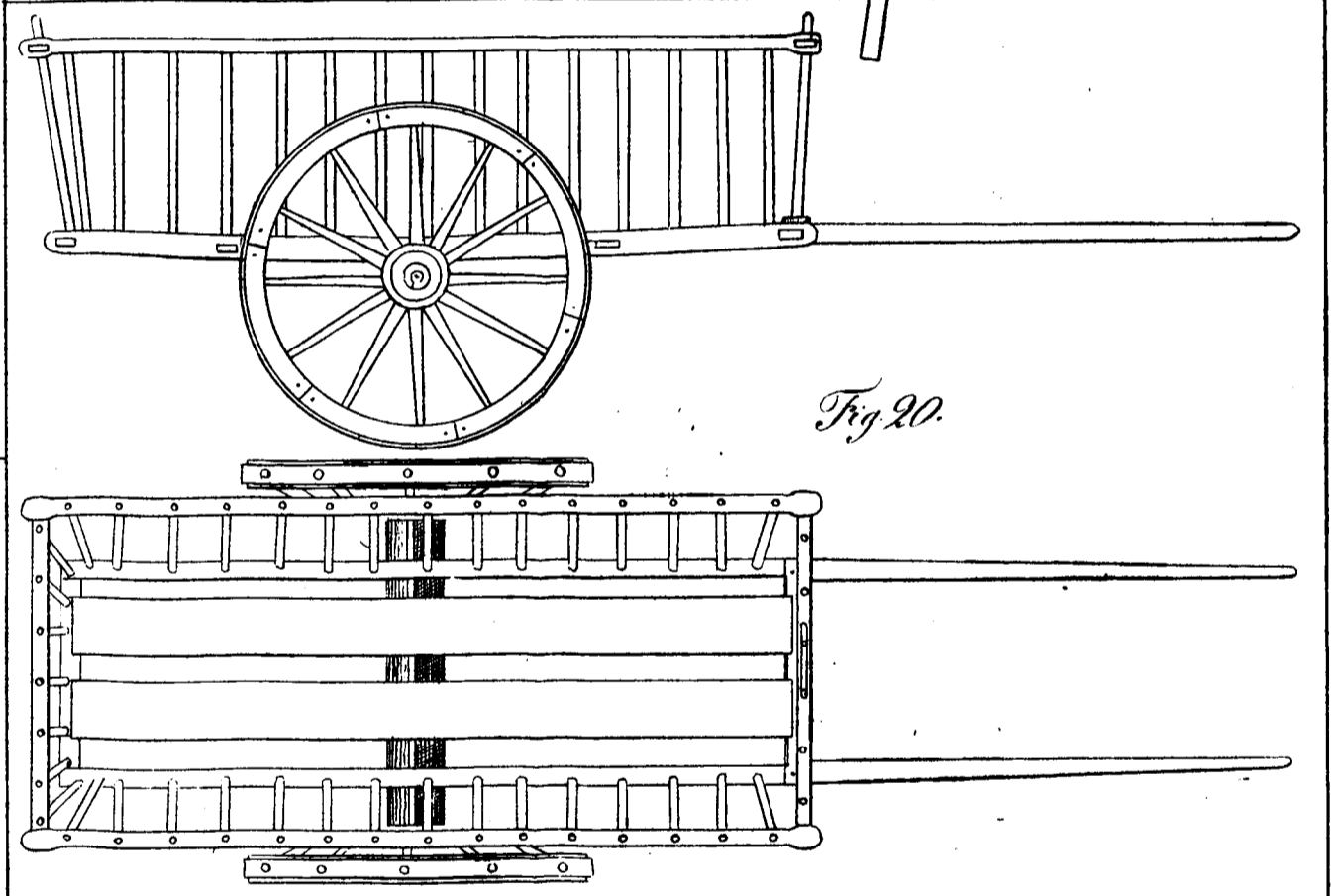


Fig 21

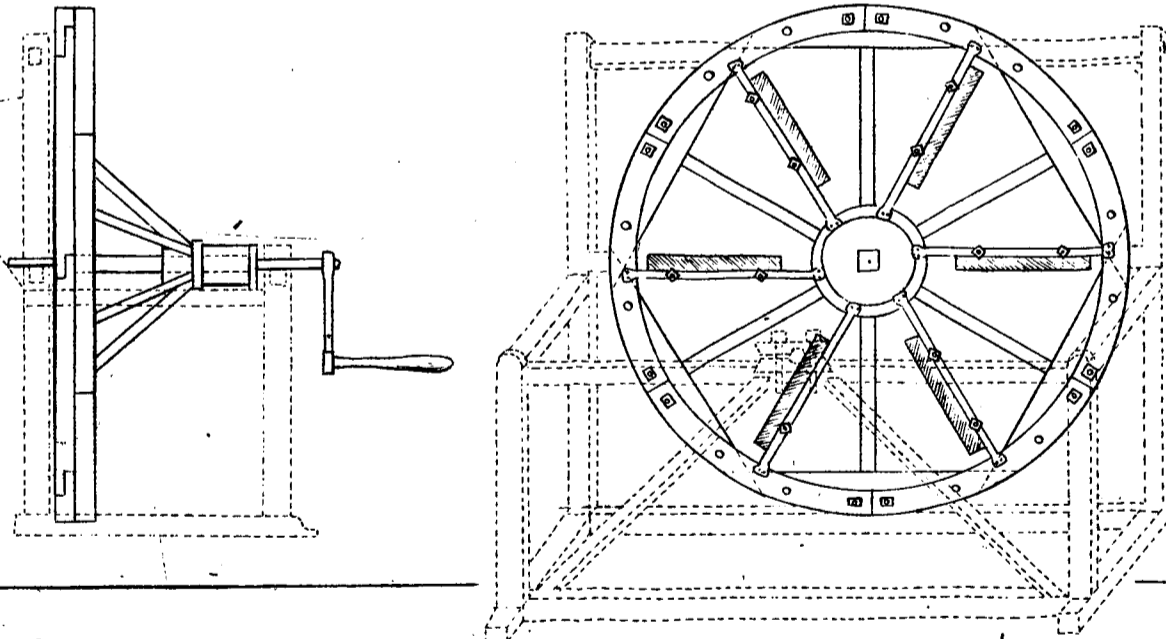


Fig 24

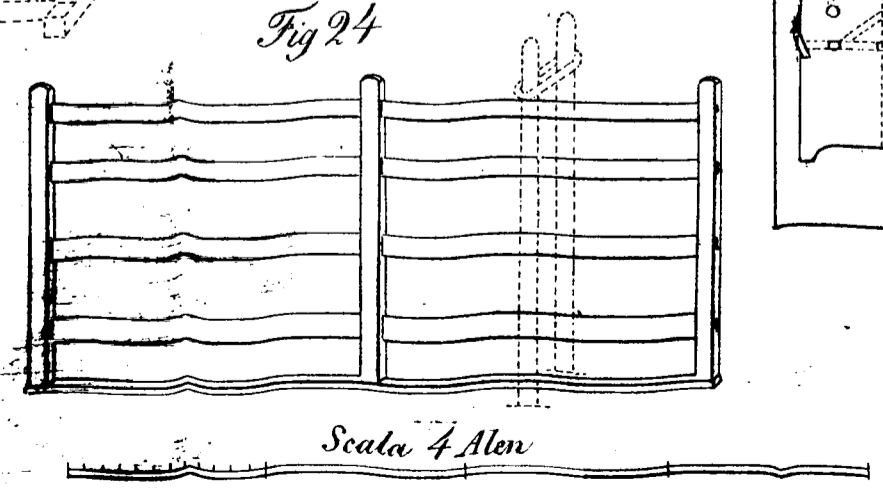


Fig 23

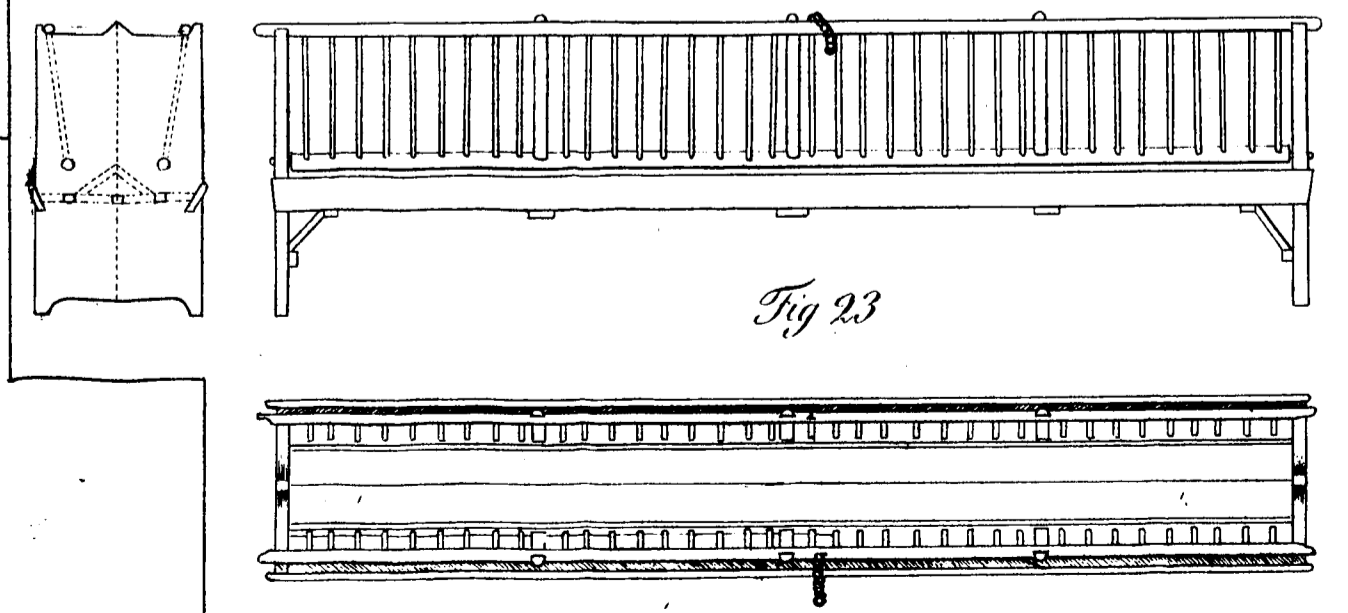
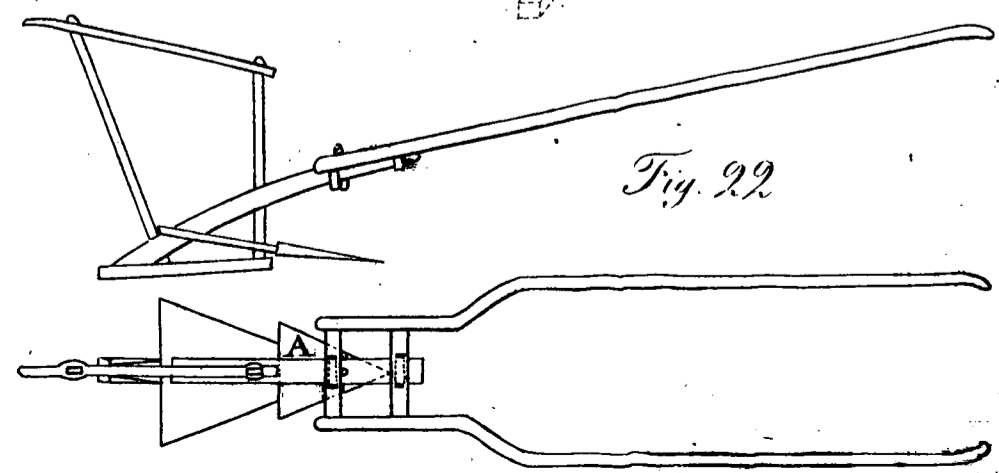


Fig 22



Scala 4 Alen

Fig. 3.



Fig. 1.

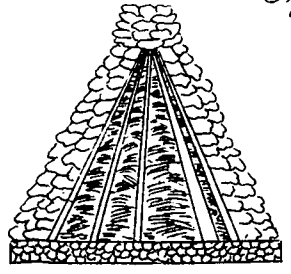


Fig. 4.

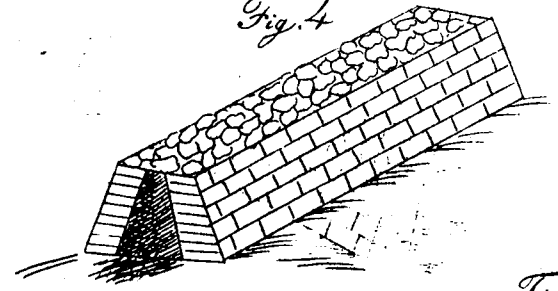


Fig. 5.

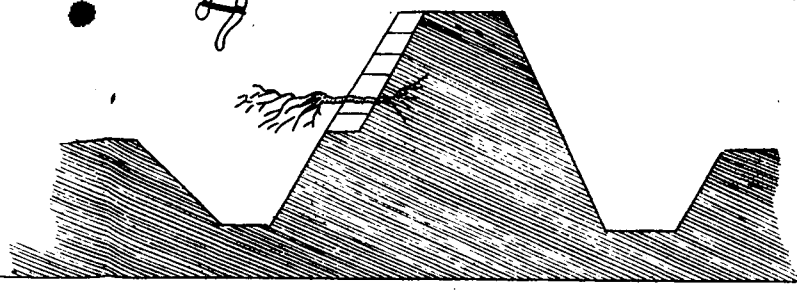


Fig. 6.

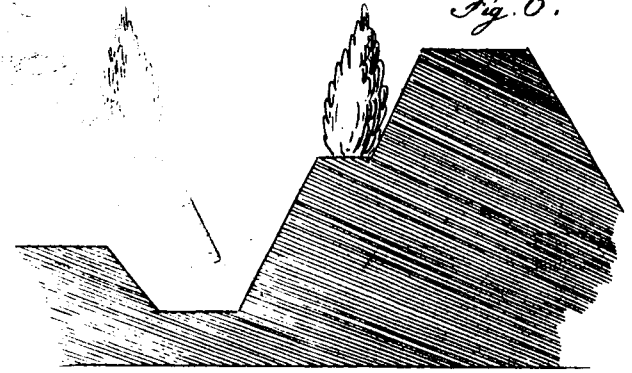


Fig. 2.

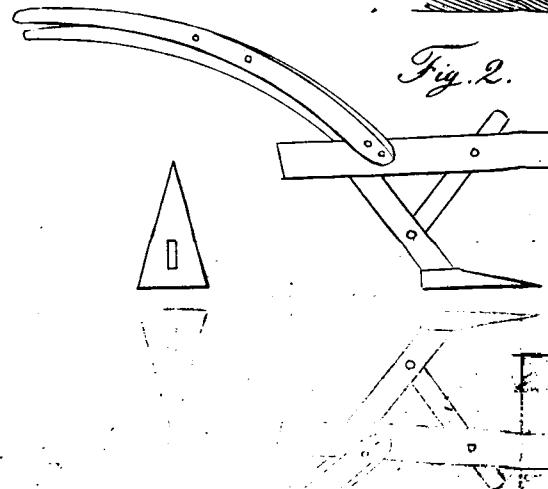
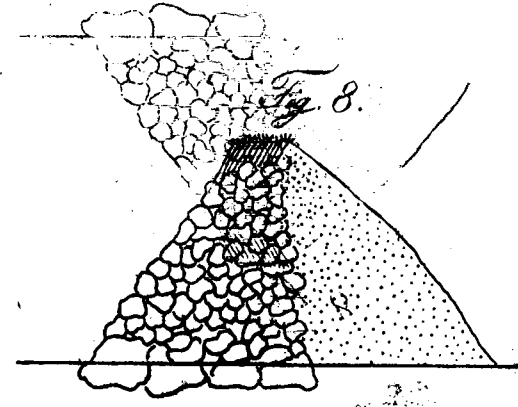


Fig. 7.



Fig. 8.



Født 1829.
№ 2. Stammer (endnu levende 1841).
Klasse 1.

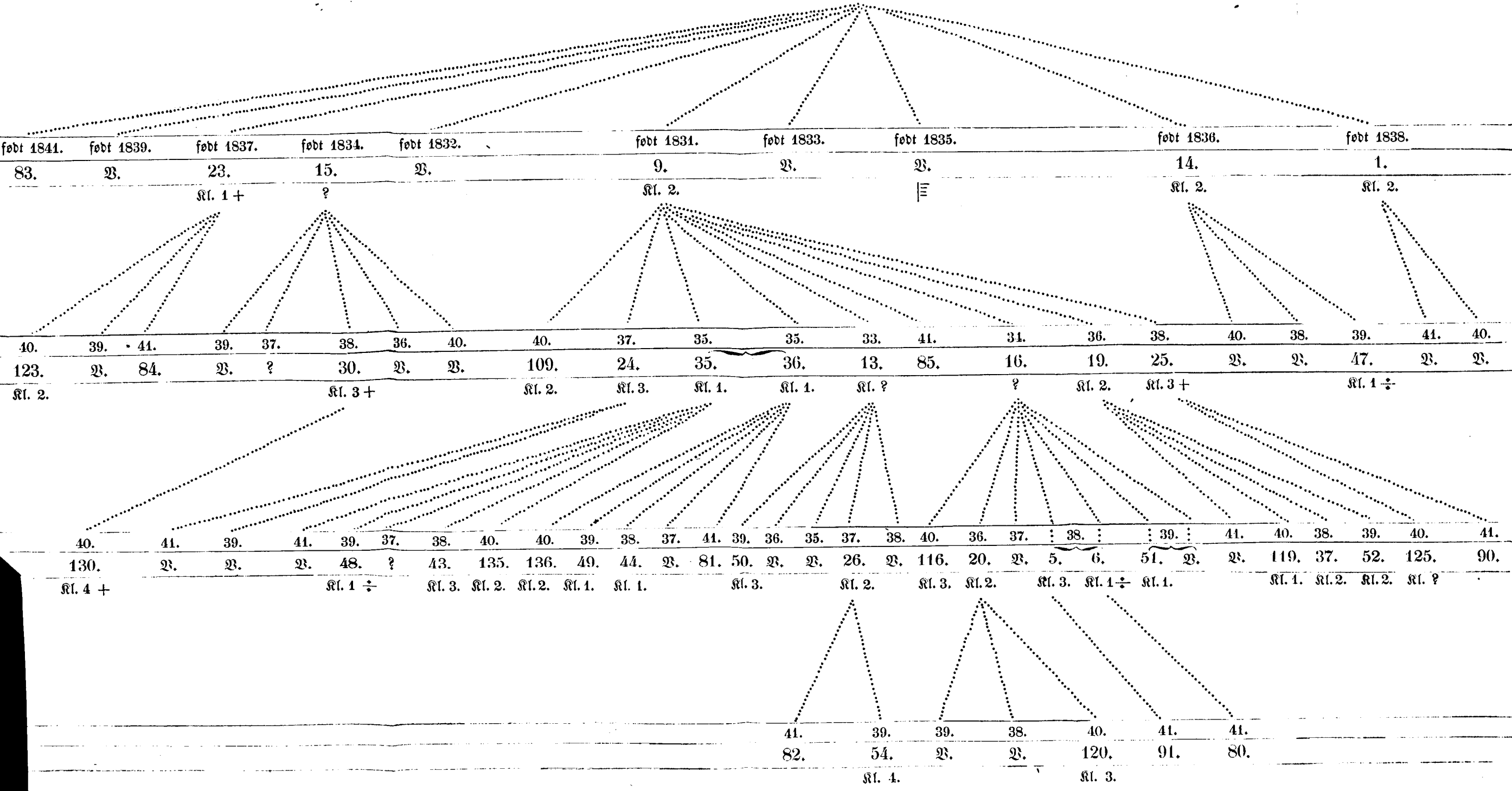


Fig. 1.

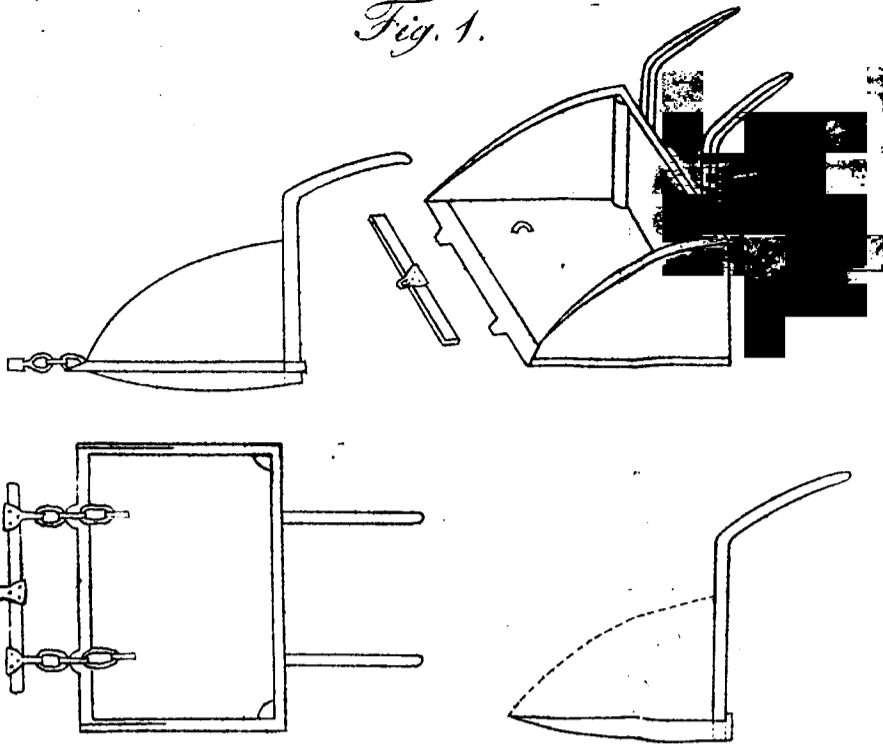


Fig. 2.

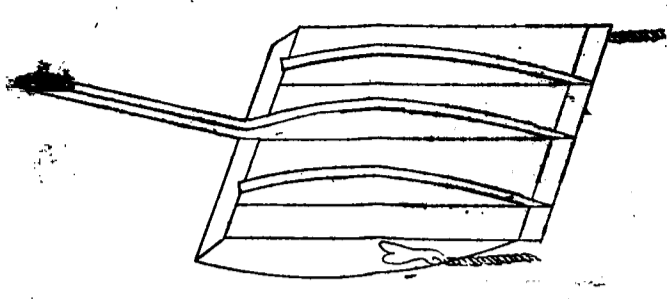


Fig. 3.

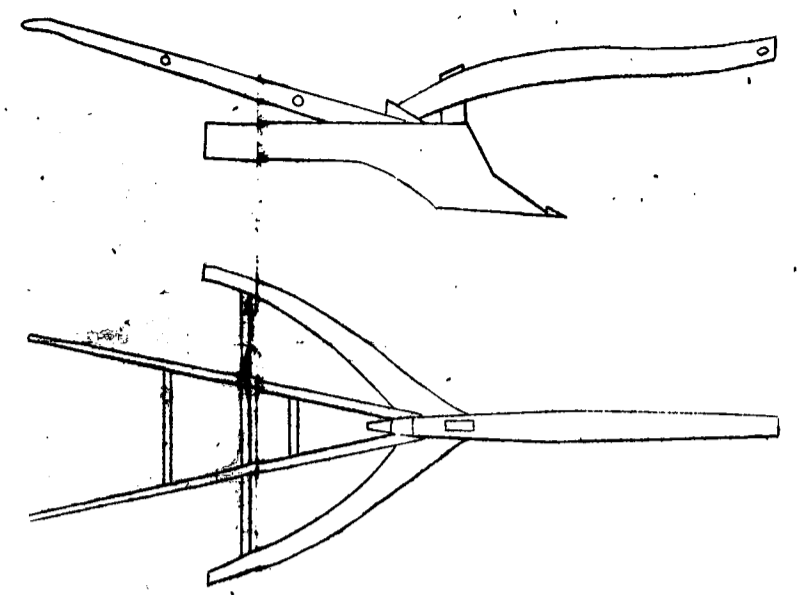


Fig. 4.

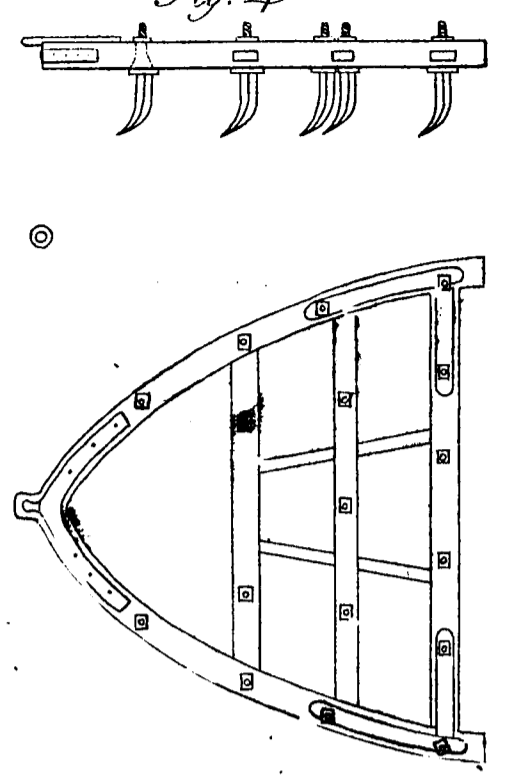


Fig. 5.

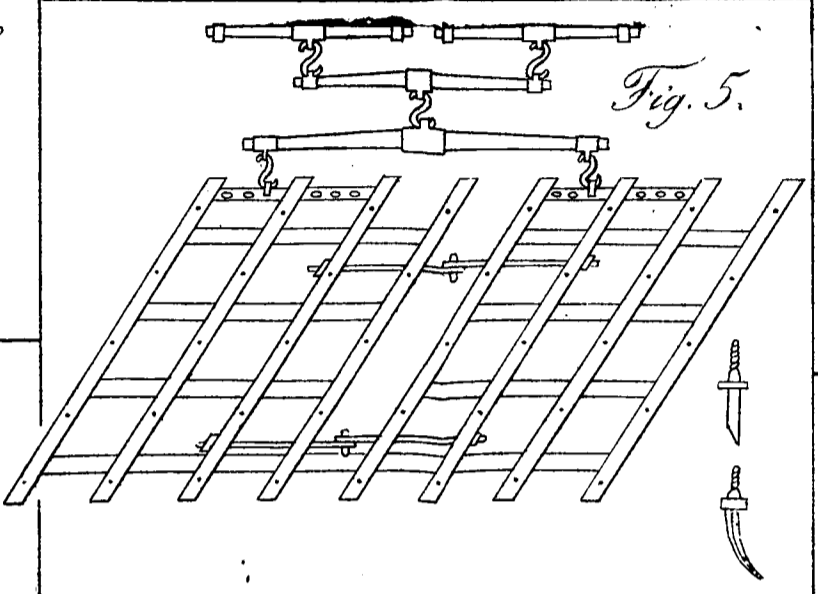


Fig. 6.

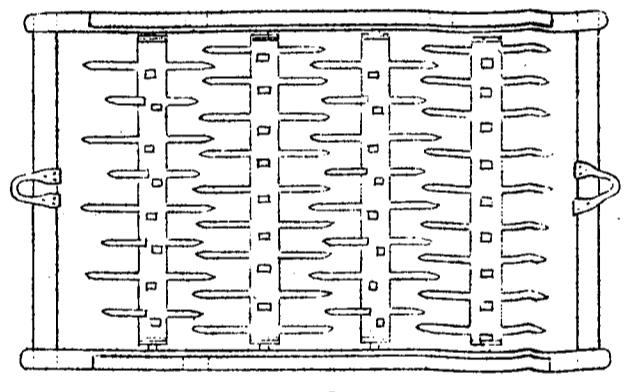
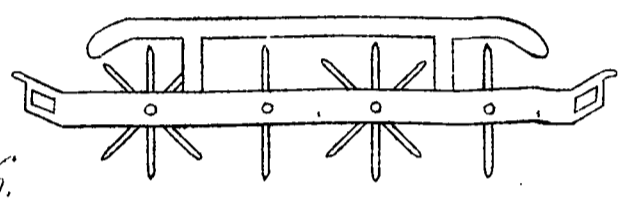


Fig. 7.

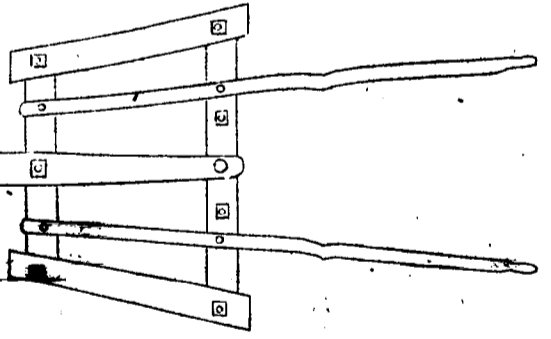
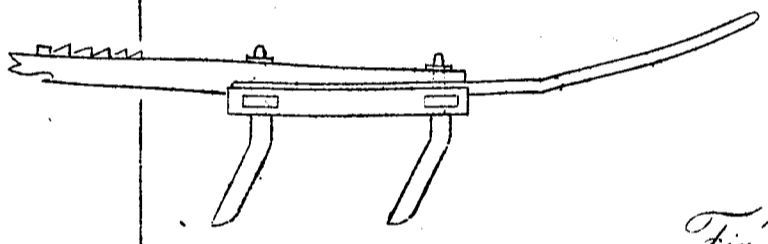


Fig. 10.

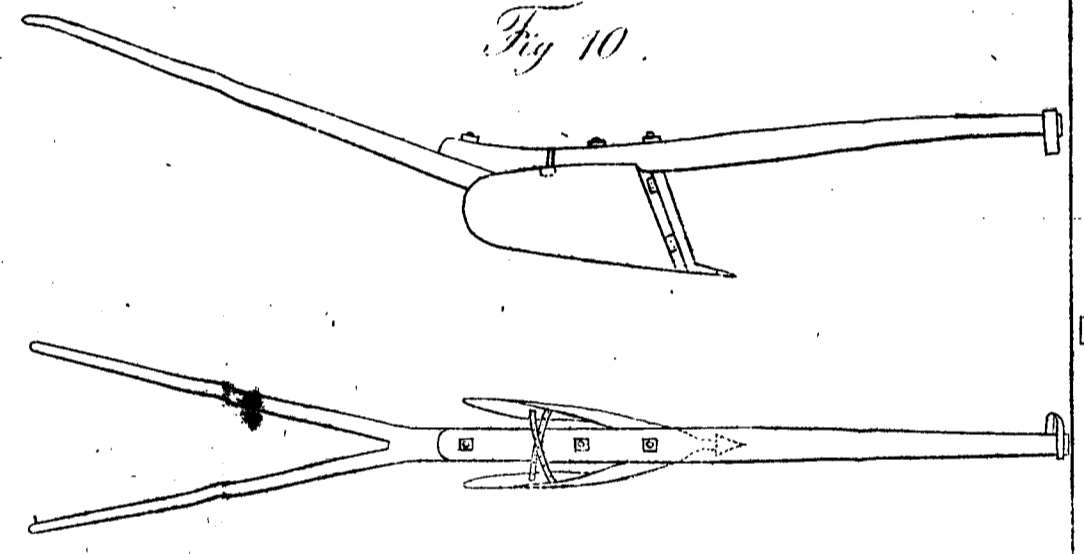


Fig. 12.

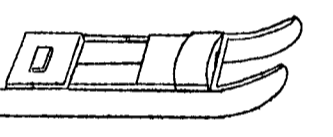


Fig. 11.

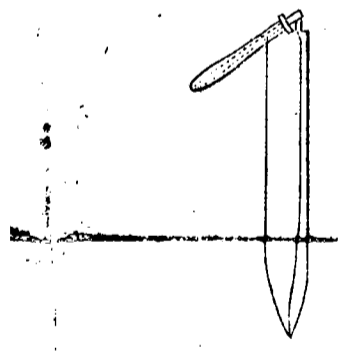


Fig. 8.

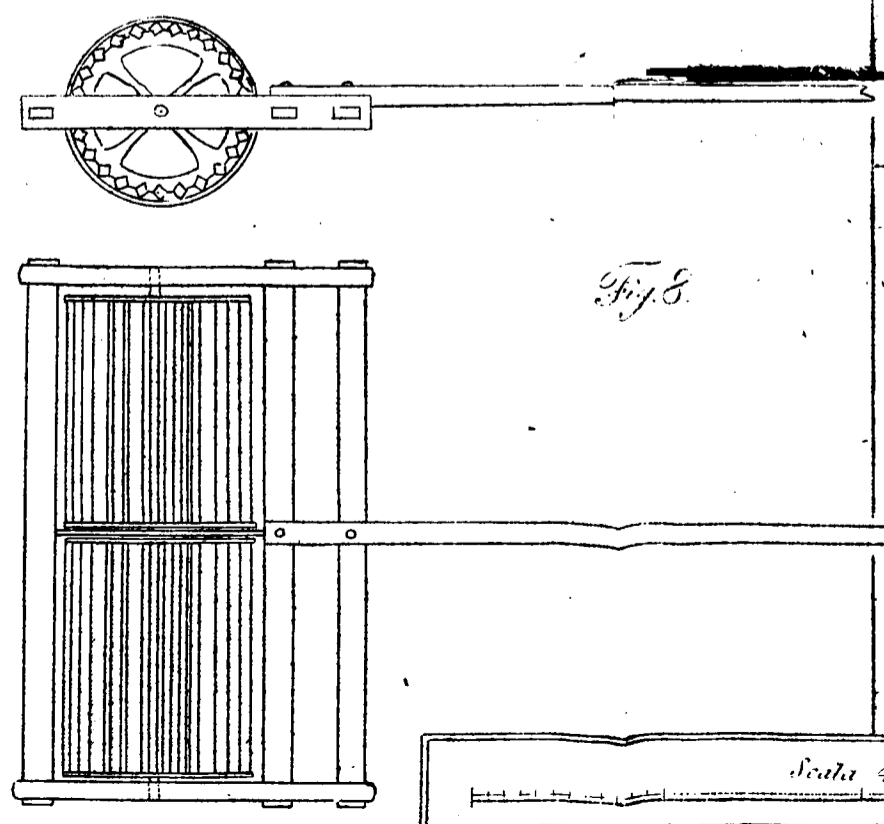
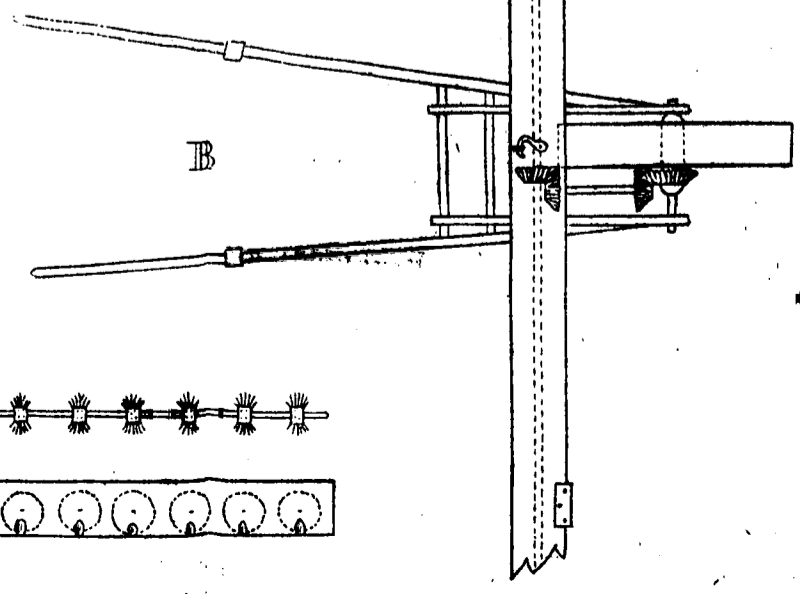
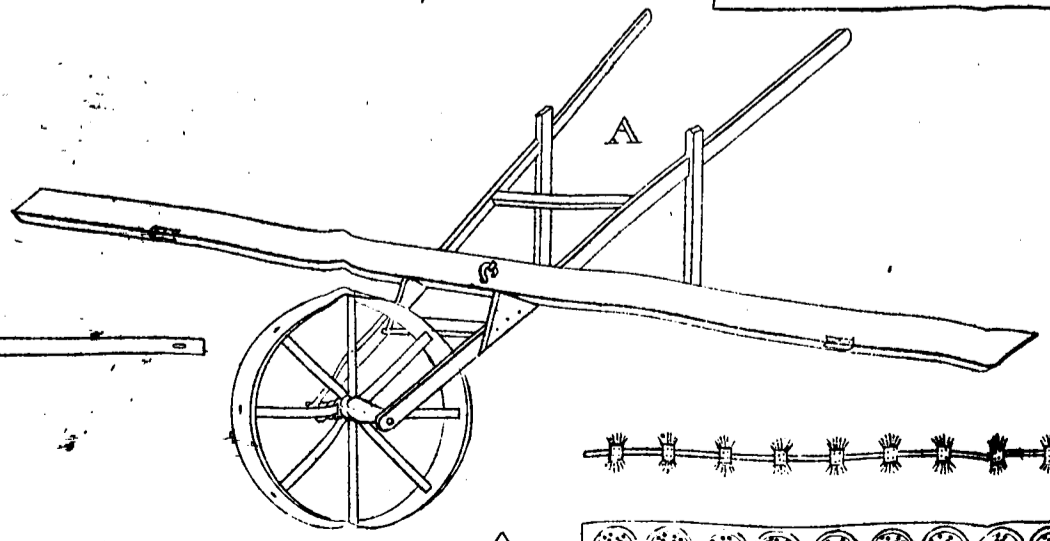
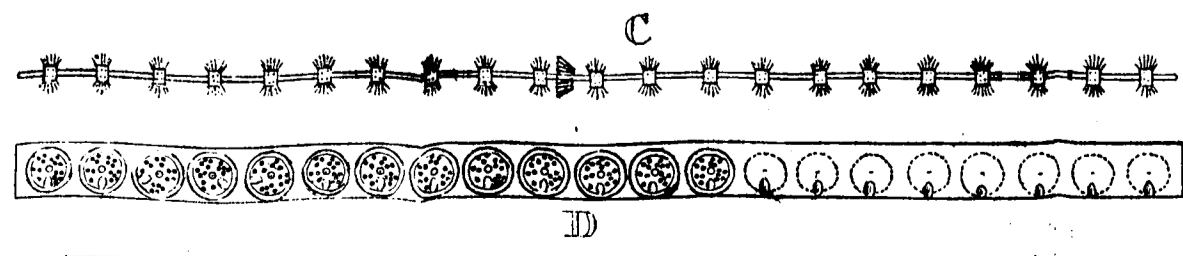


Fig. 9.

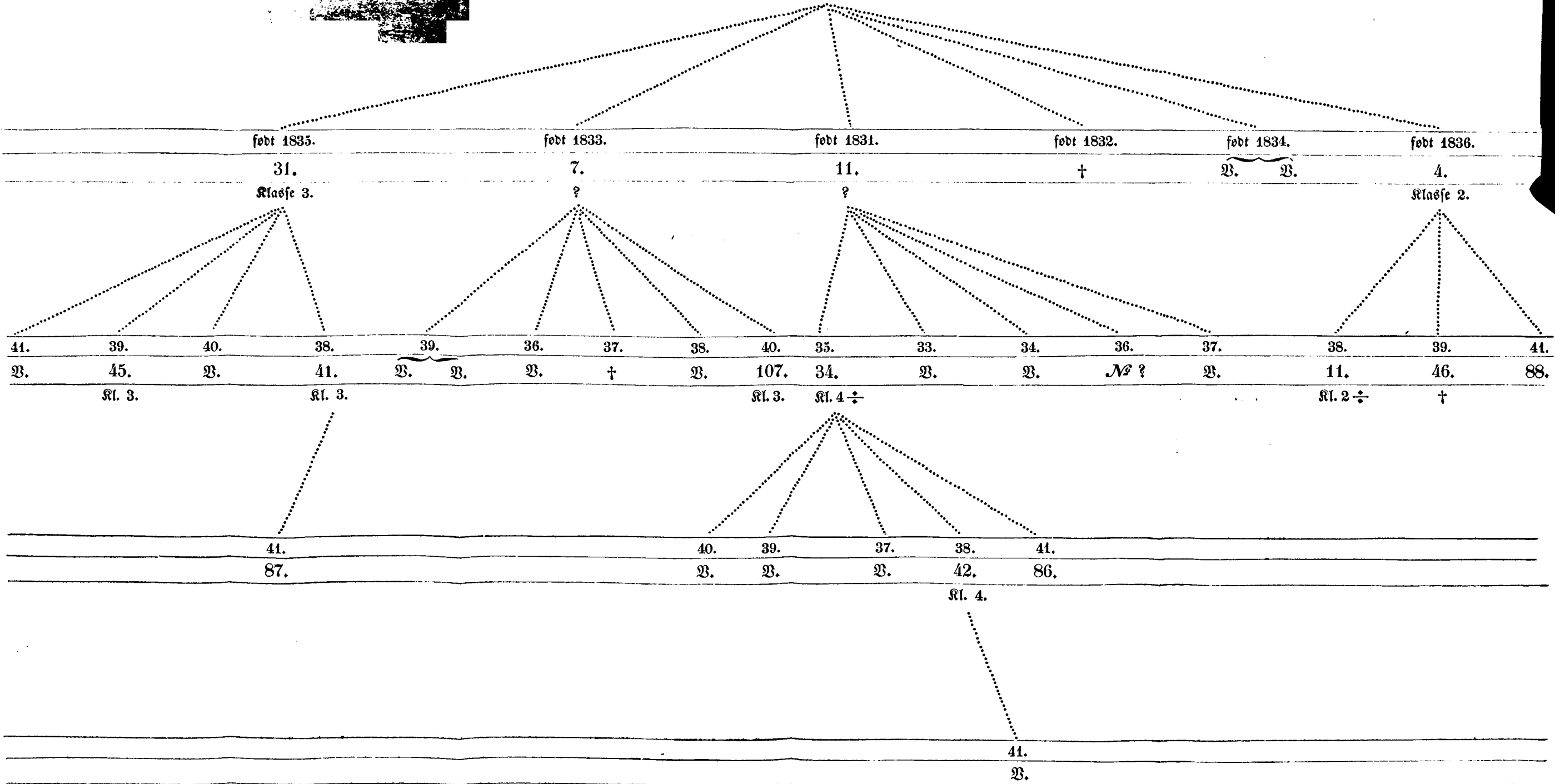


Scala 4. Allen.





Født 1829.
N^o 1. Stammaeder.
Klasse 2.



Født 1829.
№ 4. Stammer.
Klasse 2.

